

**PROGRAM PROFILAKTYKI
III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
IM. C. K. NORWIDA W KIELCACH
ROK SZKOLNY 2013/2014**

Szkoły i placówki opiekuńczo-wychowawcze, wspierając rozwój dzieci i młodzieży, mają również za zadanie ochronę zdrowia i stworzenie warunków do zdobycia wiedzy i umiejętności służących do przeciwdziałania wszystkiemu, co zagraża zdrowiu i bezpieczeństwu. Prawo do włączania zagadnień dotyczących profilaktyki w wychowanie dają szkołom następujące rozporządzenia i ustawy.

I. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (§2, ust. 1 pkt 1):

1. Cele i zadania szkoły wynikające z przepisów prawa oraz uwzględniające program wychowawczy szkoły i program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, o których mowa w odrębnych przepisach.
2. Program wychowawczy szkoły i program profilaktyki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uchwała rada pedagogiczna po zasięgnięciu opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

Te rozporządzenia dotyczą szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych celem "wspomagania ucznia w jego wszechstronnym rozwoju" (§3 pkt 2). Profilaktyka związana jest z ochroną zdrowia psychicznego. Wszelkiego rodzaju "używki", działalność sekt oraz przejawy agresji mogą naruszać prawo do ochrony zdrowia oraz prowadzić osoby zaangażowane w zachowania destruktywne, do poważnych zaburzeń w sferze psychiki.

II. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 roku podaje w rozdz. 1, art. 1.1: "ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane".

Art. 2. "Ochrona zdrowia psychicznego polega w szczególności na:

- 1) promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym,
- 2) zapewnianiu osobom z zaburzeniami psychicznymi wszechstronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym".

Art. 4.1. "Działania zapobiegawcze w zakresie ochrony zdrowia psychicznego są podejmowane przede wszystkim wobec dzieci, młodzieży, osób starszych i wobec osób znajdujących się w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla zdrowia psychicznego".

W zakres działań profilaktycznych wchodzi zadania przeciwdziałania narkomanii, alkoholizmowi i nikotynie.

III. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi podaje w rozdz. 1, art. 2.1:
"Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, a w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu,
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną.

Art. 4.1. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin.
W szczególności zadania te obejmują:

- 1) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży".

Art. 5. "Minister właściwy do spraw świąty i wychowania uwzględnia problem trzeźwości i abstynencji wśród celów wychowania oraz zapewnia w programach nauczania wiedzę o szkodliwości alkoholizmu dla jednostki oraz w życiu rodzinnym i społecznym".

Promocja zdrowego trybu życia bez nikotyny i narkotyków uwzględniona jest w zarządzeniach i zalecana w programowaniu pracy wychowawczej szkoły.

W Ustawie z dnia 24 kwietnia 1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii znajduje się zapis:

Art. 1.2. "Przeciwdziałanie narkomanii obejmuje: 1) działalność wychowawczą i zapobiegawczą".

Art. 3.2. "Zadania dotyczące przeciwdziałaniu narkomanii są realizowane, w zakresie określonym w ustawie, również przez: 1) szkoły i placówki objęte systemem oświaty oraz szkoły wyższe".

Rozdz. 2, Art. 7.1: "Działalność wychowawcza i zapobiegawcza obejmuje:

- 1) promocję zdrowia psychicznego
- 2) promocję zdrowego stylu życia,
- 3) informowanie o szkodliwości środków i substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii, oraz o narkomanii i jej skutkach".

Art. 7.2. "Zadania, o których mowa w ust. 1, są realizowane w szczególności przez:

- 1) Wprowadzenie problematyki zapobiegania narkomanii do programów szkół i innych placówek systemu oświaty".

Art. 8.1. "Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania uwzględni w podstawie programowej kształcenia ogólnego problematykę promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących zapobiegania narkomanii".

Art. 9.4. "Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe formy działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem".

W programach szkolnej profilaktyki należy również uwzględnić szkodliwość nikotyny i uwrażliwić młodzież na jej zgubne skutki.

IV. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W art. 3. czytamy: "ochrona zdrowia przed następstwami używania tytoniu realizowana jest przez kształtowanie polityki zdrowotnej, ekonomicznej społecznej, do której należy:

- 1) ochrona prawa niepalących do życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego,
- 2) promocja zdrowia przez propagowanie stylu życia wolnego od nałogu papierosów i używania wyrobów tytoniowych, a działalność wychowawczą i informacyjną".

Otoczająca rzeczywistość niesie ze sobą rozmaite zagrożenia dla młodego człowieka. Przeciwdziałanie tym zagrożeniom lub osłabienie ich wpływu jest istotne dla procesu wychowania, ale należy do profilaktyki.

Profilaktyka to ochrona rozwijającego się człowieka przed zagrożeniami oraz reagowanie na pojawiające się zachowania ryzykowne.

Program jest skierowany do uczniów, nauczycieli i rodziców; jest zgodny ze statusem szkoły i szkolnym programem wychowawczym.

Szkolny program profilaktyki obejmuje profilaktykę pierwszorzędną i drugorzędną. Pierwszorzędowa skierowana jest do wszystkich uczniów jako grupy niskiego ryzyka. Zadaniem programu jest przeciwdziałanie zagrożeniom, wspieranie procesu wychowania, identyfikowanie osób będących w grupie podwyższonego ryzyka a także promowanie zdrowego stylu życia. Realizatorami tych działań będą wszyscy nauczyciele wspierani przez specjalistów.

Profilaktyka drugorzędowa będzie kierowana do grupy podwyższonego ryzyka. Celem działań będzie umożliwienie wycofania się z ryzykownych zachowań, pomoc osobą przeżywającym trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów, wspieranie ich w sytuacjach trudnych.

Problem główny	Zadania	Formy realizacji	Oczekiwane efekty	Realizatorzy
I. Rozpoznawanie problemów i potrzeb szkoły w zakresie profilaktyki i edukacji prozdrowotnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza stanu wychowawczego szkoły 2. Zebranie informacji na temat sytuacji rodzinnej i socjalno-bytowej uczniów. 3. Poznanie środowiska pozaszkolnego uczniów. 4. Sporządzenie ewidencji uczniów z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej z rodzin patologicznych, niewydolnych wychowawczo. 5. Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym i niewydolnym wychowawczo w rozwiązywaniu ich problemów życiowych. 6. Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się profilaktyką i edukacją prozdrowotną. 7. Praca Zespołu ds. organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 	<p>Wymiana informacji na temat funkcjonowania uczniów i ich rodzin pomiędzy osobami i instytucjami zaangażowanymi pomocowo na rzecz ucznia i jego rodziny.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie posiedzeń Zespołu ds. organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej. • Ustalenie zakresu tej pomocy oraz form, sposobów oraz okresu jej udzielania 	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie rzetelnej diagnozy na temat sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia, - ustalenie kierunków oddziaływań wychowawczych i opiekuńczych w stosunku do potrzebujących, - nawiązanie współpracy z osobami prywatnymi i instytucjami wspierającymi oddziaływania dydaktyczno-wychowawcze i opiekuńcze szkoły. 	<p>Wychowawcy klas Pedagog Dyrektor szkoły Nauczyciele rewalidacji indywidualnej Nauczyciele ucący Psycholog MZPPP MOPR GOPR Zespół ds. organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie indywidualnych programów edukacyjno- terapeutycznych (IPET) dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz dokonywanie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia • opracowanie ankiety anonimowej na temat „Sytuacji socjalno-bytowej uczniów”. • rozmowy indywidualne z uczniami, opiekunami prawnymi, kuratorami sądowymi, pracownikami MOPR i GOPR • kierowanie uczniów i ich rodzin będących w trudnej sytuacji materialno-bytowej do odpowiednich instytucji pomocowych. • poradnictwo psychologiczne – pedagogiczne dla uczniów, rodziców i nauczycieli w ramach Gabinetu Pomocy Specjalistycznej.		
--	--	---	--	--

<p>II. Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i przemocy.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w szkole i rodzinach uczniów. 2. Kształtowanie postaw antyagresywnych – eliminowanie zachowań agresywnych i przemocy wśród uczniów. 3. Wzrost poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole. 4. Integracja uczniów w szkole i wzmacnianie więzi między nimi. 5. Wzmacnianie zaufania interpersonalnego między uczniem a nauczycielem. 6. Przekazywanie uczniom uniwersalnych wartości. 7. Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy i agresji. 8. Określenie zachowań uznawanych przez szkołę za zachowania agresywne i przemoc. 9. Zmniejszenie do minimum liczby zachowań agresywnych w szkole. 10. Budowanie odpowiednich postaw wobec zachowań agresywnych i przemocy. 11. Wspieranie rozwoju emocjonalnego, moralnego, umiejętności uczniów sprzyjających prospołecznym zachowaniom. 12. Dbłość o prawidłowy rozwój psychofizyczny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rejestrowanie przypadków przemocy w szkole lub w rodzinie. • Sporządzenie okresowych raportów (w ramach GPPPwR) nt. zarejestrowanych przypadków przemocy w oparciu o prowadzoną dokumentację. • Popularyzacja i zwiększenie dostępności do poradnictwa indywidualnego i grupowego. • Przekazywanie uczniom uniwersalnych wartości, budowanie hierarchii wartości, przekazywanie norm moralnych i społecznych w oparciu o pozytywne wzorce osobowe nauczycieli – wychowawców klas. • Dostarczenie uczniom wiedzy na temat praw człowieka, dziecka, ucznia oraz procedur postępowania w przypadku łamania zasad. • Prowadzenie zajęć profilaktycznych dotyczących problemów agresji i przemocy – wyposażenie uczniów w praktyczne narzędzia rozwiązywania trudnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie czym jest agresja i przemoc, jakie są ich przyczyny i konsekwencje, - zna mechanizmy powstawania zachowań agresywnych i przemocy - rozumie własne emocje i radzi sobie w sytuacjach trudnych - zna pojęcia związane prawami człowieka np. godność, tolerancja, nietykalność osobista - wie, gdzie szukać pomocy - zna sposoby radzenia sobie ze stresem - zna różne sposoby spędzania wolnego czasu - umie przewidzieć konsekwencje dla siebie i innych, własnych działań, zachowań agresywnych - wie do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacjach trudnych - jest wrażliwy na drugiego człowieka, odnosi się z szacunkiem 	<p>Wychowawcy klas Pedagog Koordynator Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Nauczyciele Rodzice Specjaliści Pracownicy MZPPP, ŚCPiE, MOPR, Policja, itp. Koordynator ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>
--	--	---	---	---

	<p>13. Ochrona praw osób krzywdzonych.</p> <p>14. Przeciwdziałanie psychologicznym skutkom agresji.</p> <p>15. Nauka procedur negocjacyjnych i mediacyjnych.</p> <p>16. Tworzenie przyjaznej atmosfery w szkole i klasie.</p> <p>17. Współpraca szkoły z rodzicami uczniów.</p>	<p>sytuacji bez przemocy, dominacji, naruszania granic.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udział uczniów w zajęciach integracyjnych i wychowawczych uczących umiejętności społecznych–wdrażanie uczniów do przestrzegania norm i zasad funkcjonowania społecznego, kształtowanie odpowiedzialności za siebie i drugiego człowieka. • Udział uczniów w zajęciach kształtujących umiejętność alternatywnych sposobów radzenia sobie z agresją. • Zapewnienie poczucia akceptacji i bezpieczeństwa. • Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów poprzez udział w kołach zainteresowań. • Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych. • Utworzenie w szkole Punktu Konsultacyjnego ze specjalistycznym poradnictwem psychologicznym • Zapewnienie uczniom i ich rodzinom dostępności 	<p>do uczniów niepełnosprawnych i potrzebujących pomocy</p> <ul style="list-style-type: none"> - czuje się bezpiecznie i pewnie w szkole i klasie. - Ma dobre relacje z rodzicami i nauczycielami 	
--	---	--	---	--

		<p>pomocy dla osób doznających przemocy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przemocy w rodzinie (w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie) 		
<p>III. Profilaktyka i skuteczna interwencja w zakresie podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych (nikotynizm, alkoholizm, narkomania, uzależnienia od mediów, głównie Internetu, wczesna inicjacja seksualna)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadomienie zagrożeń wynikających z sięgania po środki zmieniające świadomość oraz związanych z podejmowaniem wczesnej inicjacji seksualnej. 2. Propagowanie stylu życia wolnego od środków uzależniających – wzmacnianie postaw abstynenckich. 3. Obalenie mitów i stereotypów dotyczących procesu uzależnienia. 4. Kształtowanie u uczniów postaw sprzyjających podejmowaniu właściwych decyzji w związku z naciskiem grupowym. 5. Uświadomienie uczniom konsekwencji przedwczesnej inicjacji seksualnej i wynikającymi z niej zagrożeniami (choroby weneryczne, alkoholizm, narkomania) 6. Systematyczne monitorowanie uczniów i grup zwiększonego ryzyka i objęcie ich opieką. 7. Przestrzeganie wytyczonych kroków postępowania w przypadku stwierdzenia kontaktu ucznia z 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny do dyspozycji wychowawcy • programy i kampanie profilaktyczne. • spektakle i filmy. • broszury i ulotki • zajęcia lekcyjne (szczególnie biologia, PDŻ) • kontakt z Sądem policją MZPPP, psychoprofilaktykami • pogadanki na temat faktów i mitów dotyczących procesu uzależnienia • aktywne metody pracy z grupą • spotkanie z policjantem i przedstawicielami innych instytucji zajmujących się bezpieczeństwem • zajęcia pozalekcyjne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zagrożenie wynikające z ryzykownych zachowań - zna i rozumie skutki sięgania po środki odurzające - wie co jest dla niego korzystne i zdrowe, a co destrukcyjne - doskonalili swoje umiejętności podejmowania decyzji, zwłaszcza postawę asertywną - wie do kogo w szkole i poza nią może zwrócić się o pomoc - zdaje sobie sprawę jaki kroki może podjąć szkoła w związku z sytuacją uzależnienia - uczeń korzysta z zasobów szkolnych w ramach zajęć 	<p>Wychowawcy klas Pedagog Nauczyciele Rodzice Specjaliści Policja Realizatorzy poszczególnych programów</p>

	<p>środkami zmieniającymi świadomość.</p> <p>8. Podejmowanie interwencji.</p> <p>9. Współpraca z domem rodzinnym ucznia uzależnionego i zagrożonego uzależnieniem.</p> <p>10. Korzystanie z pomocy i wsparcia grup i instytucji pozaszkolnych zajmujących się zawodowo problematyką uzależnień.</p> <p>11. Włączenie uczniów zagrożonych uzależnieniem do uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych.</p>		pozalekcyjnych	
IV. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu uczniów	<p>1. Zapewnienie wszechstronnej pomocy i opieki w zakresie pokonywania trudności, mogących być przyczyną niedostosowania społecznego.</p> <p>2. Dążenie do zmiany społecznej hierarchii wartości w kierunku przyswajania norm społeczno – moralnych.</p> <p>3. Promowanie pozytywnych wzorców kultury bycia oraz dbałość o kulturę słowa.</p> <p>4. Wdrożenie do samodzielności i obowiązkowości.</p> <p>5. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień jako czynników sprzyjających korekcji zaburzeń osobowości.</p> <p>6. Nabywanie umiejętności zgodnego</p>	<p>- Opracowanie ewidencji uczniów z różnego typu dysfunkcjami i trudnościami dydaktyczno – wychowawczymi.</p> <p>- Prowadzenie zajęć o tematyce profilaktycznej na godzinach wychowawczych</p> <p>- Uświadomienie uczniom wpływu mediów, środowiska na nasz język, sposób wypowiedzania się i kształtowanie się naszych postaw</p> <p>- Reagowanie na sposób wypowiedzania się uczniów (minimalizowanie wypowiedzi wulgarnych, stosowanie zwrotów grzecznościowych)</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych - zna zasady WSO i treści zawarte w statucie szkoły - zdaje sobie sprawę z konsekwencji nieprzestrzegania obowiązujących zasad - wie do kogo zwrócić się o pomoc w przypadku pojawienia się sytuacji trudnych - korzysta z dodatkowych zajęć oferowanych przez szkołę i poza nią - uczęszcza 	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Pedagog</p> <p>Dyrektor</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Nauczyciele rewalidacji indywidualnej</p> <p>Rodzice</p> <p>Specjaliści</p> <p>Zespół ds. organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p>

	<p>współzycia w grupie rówieśniczej, radzenie sobie z agresją, wychodzenia z uzależnienia od alkoholu, papierosów, narkotyków.</p> <p>7. Budowanie pozytywnego obrazu ucznia i kształtowanie u niego umiejętności prospołecznych.</p> <p>8. Zapoznanie uczniów rodziców i nauczycieli z procedurami postępowania w sytuacjach kryzysowych i egzekwowanie zasad zawartych w statucie szkoły i WSO.</p> <p>9. Podjęcie działań wychowawczych i dydaktycznych zmierzających do eliminacji trudności i rozwiązania problemów ucznia.</p> <p>10. Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych</p> <p>11. Stworzenie uczniom możliwości indywidualnej pomocy, usprawniania dysfunkcji, wyrównywania deficytów.</p> <p>12. Pedagogizacja rodziców na temat czynników sprzyjających niedostosowaniu społecznemu uczniów.</p> <p>13. Systematyczna współpraca wychowawcy z rodzicami.</p> <p>14. Współpraca z instytucjami wspierającymi oddziaływanie szkoły na rzecz uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym.</p>	<p>oraz na agresję słowną, nieadekwatne zachowanie się, a także na akty niszczenia mienia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dbanie o ład i porządek w klasie i szkole - Prowadzenie zajęć rewalidacyjnych - Angażowanie uczniów do uczestnictwa w różnorodnych formach zajęć, zgodnych z ich predyspozycjami. - Pedagogizacja rodziców - Organizowanie samopomocy koleżeńskiej - Realizowanie założeń programu naprawczego - Prowadzenie rozmów indywidualnych z pedagogiem szkolnym - Kierowanie zainteresowanych osób do instytucji pomocowych - Przestrzeganie jednolitych procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych - Doskonalenie relacji uczeń – uczeń, uczeń - nauczyciel, uczeń – rodzic, uczeń – nauczyciel – rodzic - Udzielanie pomocy uczniom w eliminowaniu napięć psychicznych nawarstwiających się na tle 	<p>systematycznie na zajęcia dydaktyczne</p> <ul style="list-style-type: none"> - dba o kulturę słowa, - zachowuje ład i porządek w swoim otoczeniu - postrzega wychowawcę i innych pracowników szkoły jako sojuszników w rozwiązywaniu problemów - potrafi radzić sobie ze stresem, pracować w sytuacjach napięcia emocjonalnego 	
--	--	---	---	--

<p>V. Propagowanie zdrowego stylu życia (zapobieganie następstwom braku umiejętności radzenia sobie ze stresem – nerwicą, zaburzeniom emocjonalnym, fobiom szkolnym, depresji, zaburzeniom odżywiania)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie symptomów zaburzeń emocjonalnych uczniów. 2. Podejmowanie oddziaływań w kierunku zapobiegania zachowaniom suicydalnym (samobójstwom). 3. Wypracowanie efektywnych sposobów radzenia sobie ze stresem, lękiem, napięciem emocjonalnym, zachowaniem w sytuacjach trudnych. 4. Pomoc w rozwiązywaniu konfliktów psychologicznych, frustracji i stresu. 5. Edukacja na temat funkcjonowania człowieka w warunkach napięcia emocjonalnego, stresu. 6. Zaznajomienie uczniów z podstawowymi zasadami zdrowego żywienia i higienicznego trybu życia. 7. Kształtowanie pozytywnego wizerunku własnej osoby i wzmacnianie poczucia własnej wartości u uczniów. 	<p>niepowodzeń szkolnych, mających trudności w kontaktach z rówieśnikami i środowiskiem, uczniom zdolnym</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obserwacja i aktywne słuchania uczniów pod kątem obecności objawów zaburzeń zachowania. • Okazywanie wsparcia, akceptacji i zrozumienia dla potrzeb uczniów. • Praca indywidualna z uczniem będącym w sytuacji kryzysowej. • Rozmowy indywidualne z uczniem z zaburzeniem emocjonalnym i praca z grupą klasową. • Bliska współpraca z rodzicami i instytucjami wspierającymi szkołę. • Organizowanie zajęć na temat radzenia sobie z negatywnymi emocjami, stresem, z sytuacjami konfliktowymi. • Wzmacnianie odporności psychicznej w sytuacjach stresogennych – warsztaty, treningi, zajęcia pozalekcyjne. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania - widzi korzyści z aktywnego uczestniczenia w zajęciach sportowych i rekreacyjnych i bierze w nich aktywny udział - czuje się pewnie w środowisku szkolnym - wie do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacjach problemowych - potrafi poradzić sobie z negatywnymi emocjami i stresem, umiejętnie rozwiązywać konflikty. - umie rozpoznać, czy ma zaburzenia odżywiania - umie wyciągać wnioski z popełnianych błędów - umie dokonać prawidłowej samooceny - zna swoje mocne strony 	<p>Wychowawcy klas Pedagog Dyrektor Nauczyciele Nauczyciele rewalidacji indywidualnej Rodzice Specjaliści Zespół ds. organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p>
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Poruszanie treści dotyczących funkcjonowania zachowania człowieka w sytuacji stresu psychologicznego na zajęciach lekcyjnych. • Uczucie młodzieży wyciągania wniosków popełnianych błędów, „oswajanie” uczniów zarówno z sytuacjami sukcesu i powodzenia życiowego, jak i z porażkami. • Zachęcanie uczniów do podejmowania działań i trwania przy nich w dochodzeniu do prawidłowego rozwiązania. • Podkreślanie mocnych stron młodego człowieka i zachęcanie ich do samodzielnego szukania błędów, usterek, problemów itp. • Stwarzanie młodzieży okazji do ujawniania oraz realizowania zainteresowań w wybranych przez nich dziedzinach i ich wzmocnianie. • Zachęcanie uczniów do dokonywania porównań ze swoimi poprzednimi osiągnięciami w określonym zakresie, nie zaś z sukcesami 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi dostrzegać swoje problemy i podejmuje próby rozwiązania ich - rozwija swoje zainteresowania - potrafi współpracować z innymi - w sytuacjach kryzysowych podejmuje współpracę ze specjalistami 	
--	--	---	--	--

<p>VI. Poszanowanie i tolerancja dla odmienności kultur, zachowań i różnic między ludźmi.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie postaw tolerancji i akceptacji dla odmienności i poszanowania godności drugiego człowieka. 2. Kształtowanie umiejętności współżycia z innymi ludźmi. 3. Angażowanie uczniów z niepełnosprawnością w życie szkoły, klasy i środowiska lokalnego. 4. Zachęcanie uczniów do brania 	<p>innych osób.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modelowanie pozytywnego nastawienia dla siebie, inicjatywy, współpracy itp. • Unikanie etykietowania. • Otwartość nauczycieli na komunikaty, informacje zwrotne płynące od uczniów. • Reagowanie na pierwsze niepokojące objawy braku tolerancji. • Otwartość na pomoc specjalistyczną. • Organizowanie lekcji wychowawczych, zajęć warsztatowych, integracyjno – adaptacyjnych, dyskusji na temat tolerancji, akceptacji, różnic między ludźmi i zasad współżycia między nimi. <ul style="list-style-type: none"> • Udział uczniów w wycieczkach, wyjazdach integracyjnych. • Uczestniczenie uczniów w zajęciach dotyczących samoakceptacji, empatii, wzmacniania poczucia własnej wartości, odkrywania osobistego potencjału. • Współpraca z rodziną uczniów i innymi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentuje postawę tolerancji i akceptacji dla różnic między ludźmi - umie współżyć w zespole i respektuje normy życia społecznego - bierze czynny udział w akcjach, zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych 	<p>Wychowawcy klas Pedagog Dyrektor Nauczyciele Nauczyciele rewalidacji indywidualnej Rodzice Specjaliści Zespół ds. organizowania pomocy psychologiczno-</p>
---	---	---	--	---

	<p>udziału w akcjach charytatywnych.</p> <p>5. Wzmacnianie poczucia wartości, dokonywanie prawidłowej samooceny.</p> <p>6. Rozwijanie inteligencji emocjonalnej.</p> <p>7. Uwrażliwienie uczniów na krzywdę ludzką i chęć niesienia pomocy innym.</p> <p>8. Zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa.</p>	<p>organizacjami wspierającymi działania szkoły.</p>	<p>proponowanych przez szkołę</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma poczucie własnej wartości i szanuje odmienność poglądów, zachowania i wyznania innych - jest empatyczny, reaguje na krzywdę ludzką - czuje się bezpieczny w szkole 	<p>pedagogicznej</p>
--	--	--	---	----------------------